از سیستم پانزی به‌نام درآمد دلاری چه می‌دانیم؟ آیا با یک مجموعه فراهرمی طرف هستیم؟

دام بزرگ کلاهبرداران پیچیده در غرب کشور

نادیا آهنجان
خبرنگار

نرخ‌های بالای تورم، شیوع کرونا و تحریم‌های ظالمانه آمریکا موقعیتی را در سال‌های اخیر در اقتصاد ایران ایجاد کرده که تورم بلندمدت ۲۰ درصدی جای خود را به نرخ‌های بالاتر از میانگین چهار دهه اخیر بدهد. مجموع این اتفاقات باعث شده این تلقی بین عموم مردم ایجاد شود که نگهداری ریال به‌عنوان پس‌انداز معنی‌ای جز از دست دادن قدرت خرید در کوتاه‌مدت ندارد. گرچه در ۶ ماه اخیر به واسطه ایجاد ثبات نسبی در اقتصاد کلان و کاهش نوسانات نرخ ارز، تورم انتظاری در کشور کمی فروکش کرده، اما هج (Hedging) کردن دارایی‌ها یا همان مصون ماندن از تورم موضوعی است که طی سال‌های اخیر و به ویژه پس از سقوط آزاد بورس در مرداد ماه ۱۳۹۹ باعث شده برخی از مردم به شیوه‌های بسیار پرریسک و خطرناکی از سرمایه‌گذاری‌ها همچون سرمایه‌گذاری‌های پانزی روی بیاورند. بررسی‌های «فرهیختگان» نشان می‌دهد در سال‌های اخیر حداقل ۷ پروژه پانزی در کشور فعال بوده‌اند که پس از شکایات مردمی از کلاهبرداری‌های گسترده آنها، برخی از این پروژه‌ها و کلاهبرداران گرچه به‌وسیله دستگاه‌های انتظامی- امنیتی متلاشی شده‌اند، اما در حاضر نیز برخی از این پروژه‌های کلاهبرداری در کشور فعال هستند. نمونه قابل‌تامل آنها، پروژه «لاکسون» است که عمدتا در استان ایلام فعال بوده و همچون پروژه‌های پانزی دیگر، به نظر می‌رسد این پروژه نیز دیر یا زود ضربه مادی و معنوی غیرقابل جبرانی را به مردم خواهد زد. شوربختانه گرچه همه این پروژه‌های کلاهبرداری به یک سبک‌وسیاق افراد را به دام می‌اندازند و درنهایت اموال سرمایه‌گذاران را به غارت می‌برند، اما همچنان پس از دو دهه فعالیت «شرکت‌های هرمی»، بازهم عده‌ای از مردم به این شرکت‌ها اعتماد می‌کنند.

گلدکوئست‌ها در لباس گرگ

احتمالا برای شما هم پیش آمده که یکی از دوستان قدیمی یا اقوام دورتان که مدت‌ها است از او بی‌خبر بوده‌اید با شما تماس گرفته و پس از احوالپرسی گرم و صمیمی، به شما پیشنهاد شغلی پردرآمد داده است! اوایل سال ۷۹ بود که زمزمه پیدایش راهی برای کسب درآمدهای بالا در شهرهای مختلف ایران شنیده می‌شد. فعالیتی به‌نام «بازاریابی شبکه‌ای» یا «نتورک‌مارکتینگ» که شما را وادار به پرداخت مبلغی بابت خرید کالایی بی‌ارزش به یک شرکت و معرفی آن شرکت به دوستان و آشنایان‌تان می‌کرد؛ شما دو نفر را معرفی می‌کردید، دونفری که شما معرفی کردید هرکدام دونفر را و به همین صورت، تصاعدی تعداد خریداران محصول زیاد می‌شد. هرکدام از افرادی که به‌واسطه شما محصول را خریداری می‌کنند، زیرمجموعه شما می‌شوند و هرچه تعداد این افراد بیشتر باشد، شما سود (پورسانت) بیشتری خواهید گرفت. پس از گذشت چهارسال در سال ۸۳ درپی شکایت‌های زیادی که توسط مالباختگان از شرکت هرمی «گلدکوئست» شد، دولت فعالیت این‌گونه شرکت‌ها را ممنوع و افراد زیادی را دستگیر کرد، اما همچنان فعالیت غیرقانونی این افراد ادامه پیدا کرد تا درنهایت در دهه ۹۰ با وضع قوانین جدید چندین شرکت ایرانی با نام‌های جدید فعالیت خود را ازسر گرفتند. این شرکت‌ها با خرید یا راه‌اندازی خط تولید و گاهی با شراکت با برخی کارخانه‌ها، سعی در رساندن مستقیم محصول از کارخانه به مصرف‌کننده یا بازاریابان خود داشتند. ایده خام این نوع بازاریابی در ابتدا جذاب به‌نظر می‌رسید؛ برنامه این بود که با حذف واسطه‌ها بخشی از هزینه توزیع کاهش یابد. مبلغ ذخیره‌شده از حذف واسطه‌ها بایستی به‌عنوان سود «پورسانت»، به بازاریابان این شرکت‌ها پرداخت می‌شد. اما درعمل، شاهد مشکلات بسیار زیادی در اجرای این طرح بودیم، به‌طوری‌که بسیاری از جوانان تمام سرمایه و وقت خود را وقف این فعالیت کردند و درنهایت با از دست دادن زیرمجموعه‌های خود به دلایل مختلف، چندسال از عمر خود و چندده میلیون تومانی از سرمایه خود را از دست دادند. بر این اساس حالا ما با دو گروه از شرکت‌های هرمی روبه‌رو هستیم. اولی شرکت‌های «بازاریابی شبکه ای» یا همان «نتورک‌مارکتینگ‌ها» هستند که بسیاری از آنها مجوز فعالیت در حوزه توزیع کالا و ارائه برخی خدمات را از طریق تشکیل زیرمجموعه فعالیت شبکه‌ای دنبال می‌کنند و گروه دوم از شرکت‌ها هم هستند که شرکت مادر آنها در خارج از کشور بوده و با وعده‌های اغواکننده درآمدهای دلاری، سرمایه‌های مردم را جذب کرده و پس از ایجاد اعتماد نسبی، پا به فرار می‌گذارند.

۷ شرکت پانزی مشهور در ایران

نحوه فعالیت اغلب این شرکت‌ها به این صورت است که شما ازطریق یک دوست یا آشنا به جلسه‌ای کاری و مهم دعوت می‌شوید. زمانی که به محل قرار که عمدتا لابی هتل‌ها و کافی‌شاپ‌ها است می‌رسید، پس از کمی انتظار، یک خودروی لوکس از راه می‌رسد و شخصی با ظاهر آراسته از آن پیاده می‌شود و به‌سمت شما می‌آید. ظاهرا جلسه کاملا رسمی و جدی است؛ معرف شما، شخص پرزنتور یا ارائه‌کننده کار را به شما با کلی احترام، تحت عنوان استاد، دکتر و چنین عناوین دیگری معرفی می‌کند و استاد مذکور، آماده پرزنت و ارائه نحوه این فعالیت به شما می‌شود. ارائه‌دهنده (پرزنتور) نحوه فعالیت در این شرکت را به این صورت به شما شرح می‌دهد که این شرکت یک شرکت سرمایه‌گذاری معتبر در کشور مثلا سوئیس یا آمریکاست و در بازارهای مالی بزرگ دنیا ازجمله نزدک، فارکس، وال‌استریت یا در کریپتوکارنسی‌ها (ارزهای دیجیتال) سرمایه‌گذاری می‌کند. این شرکت‌ها مدعی هستند رباتی را طراحی کرده‌اند که با خرید‌وفروش سهام یا سرمایه‌گذاری در بازار سهام بین‌المللی یا کریپتوکارنسی‌ها، سود قطعی ماهیانه چهار تا شش درصد به شما می‌دهد و به هیچ عنوان ضرر نمی‌کند! شما باید در ابتدا حداقل مبلغ ۱۰۰۰ دلار ناقابل را به شرکت پرداخت کنید تا مجوز ثبت‌نام برای شما صادر شود.

بررسی‌های «فرهیختگان» از فعالیت شرکت‌های مختلف نشان می‌دهد طی سال‌های گذشته حداقل هفت پروژه پانزی مشهور در کشور اقدام به کلاهبرداری‌های چشمگیری کرده‌اند که فقط در پروژه پانزی شرکت هرمی یونیک فاینانس (uniquefinance) دو سال پیش با تلاش‌های نهادهای امنیتی متلاشی شد، ایرانی‌ها حدود هشت هزار میلیارد تومان از دست داده‌اند. اما یونیک فاینانس پایان ماجرا نیست و از شرکت‌های دیگری که در این حوزه فعال بوده و هستند می‌توان به نام‌های مشهوری همچون ۲- لاکسون، ۳- گوچین، ۴- تیمون، ۵- آمازون‌سل، ۶- یونیک فاینانس و ۷- تریدلند نیز اشاره کرد.

گرگ‌ها استان‌های محروم را نشانه گرفته‌اند

واضح است که تامین مالی این شرکت‌ها، صرفا از طریق سیستم پانزی صورت می‌گیرد؛ سیستمی که سود شما را از ورود پول افراد جدید به شرکت تامین می‌کند و این روند تا جایی ادامه می‌یابد که موسسان سیستم پانزی، از جذب سرمایه سیر شوند. در این سیستم گیرنده سرمایه، هیچ نیازی به فعالیت اقتصادی ندارد و صرفا از پول افراد جدید، سهم قدیمی‌ترها را پرداخت می‌کند و به محض کند شدن روند جذب سرمایه، شرکت به‌سمت فروپاشی می‌رود؛ چراکه برای پرداخت سود افراد قدیمی مجبور می‌شود به منابع مالی خود دست ببرد. این سیستم‌ها معمولا در سال‌های ابتدایی فعالیت خود، برای جلب اعتماد مردم بسیار خوش‌حساب عمل می‌کنند و با توجه به اینکه شما نمی‌توانید تا مدت زمانی مشخص سرمایه اولیه خود را برداشت کنید، تمامی سودها به‌موقع واریز می‌شوند. اما پس از چند سال که تعداد سرمایه‌گذاران جدید کاهش و تعداد کسانی که می‌خواهند سرمایه خود را خارج کنند افزایش می‌یابد، صاحبان این سیستم، بار و بندیل خود را جمع می‌کنند و بدون هیچ مشکلی تمام سرمایه‌ای را که نزد خود نگه داشته‌اند با خود می‌برند.

به‌رغم تمام هشدارهای دستگاه‌های امنیتی و پلیس فتا درخصوص پروژه‌های پانزی، اما این پروژه‌ها همچنان در ایران قربانی می‌گیرند. بررسی‌های نشان می‌دهد درحال حاضر مردم استان‌های مختلف درگیر چند پروژه کلاهبرداری هستند که براساس اسناد چت‌ها و گفت‌وگوهایی که خبرنگار «فرهیختگان» آنها را مرور کرده، در این پروژه‌ها، شرکت‌های پانزی به اندازه بین ۱۰ تا ۲۰ درصد از آورده و سرمایه اولیه فرد را به او به‌عنوان سود در ماه‌های اولیه سرمایه‌گذاری پرداخت می‌کنند اما پس از آن، یا ادامه پرداخت سود یا شرطی کرده و درخواست سرمایه‌گذاری و جذب زیرمجموعه قابل‌توجه می‌کنند یا اینکه آی‌دی‌های دسترسی را بلاک کرده و در لیست سیاه قرار می‌دهند و فرد به همین راحتی ۷۰ تا ۸۰ درصد از سرمایه اولیه خود را نیز از دست می‌دهد.

اما نکته تاسف‌آور اینکه فعالیت و اقبال جوانان به این‌گونه شرکت‌ها در استان‌ها و شهرهایی است که نرخ بیکاری بالاتری دارند و احتمالا راحت‌تر برای فعالیت جذب و اقناع می‌شوند. به‌عنوان مثال استان‌های ایلام، آذربایجان‌غربی، کرمانشاه، سنندج، همدان، مرکزی، چهارمحال‌وبختیاری، سمنان و بوشهر پایگاه‌های بسیار فعالی از این شرکت‌ها در خود دارند که با نگاهی به آخرین داده‌های مرکز آمار متوجه می‌شویم همگی این استان‌ها یا نرخ‌های بیکاری بالایی دارند یا نرخ مشارکت اقتصادی آنها حد ا قلی است.

به‌عنوان مثال، پروژه کلاهبرداری تیمون و گوچپن از استان آذربایجان‌غربی و به‌خصوص در شهرستان خوی بسیار فراگیر شد. تبلیغات فریبکارانه این دو شبکه کلاهبرداری در مناطق شمال‌غربی ایران به‌اندازه‌ای بالا رفت که فرماندار خوی مجبور شد بنرهایی در سطح شهر نصب کرده و مردم را از این کلاهبرداری آگاه کند. در پروژه تریدلند نیز گرچه تمرکز روی استان خاصی نبوده اما ظاهرا استان‌های مرزنشین بازنده بزرگ این پروژه بوده‌اند. داستان کلاهبرداری این شبکه پانزی اینقدر وحشتناک بوده که جمعی از مالباختگان پلتفرم کارزار (پلتفرم مستقل جمع‌آوری امضا) خواستار پیگیری کلاهبرداری سنگین این شرکت پانزی شده‌اند. دیگر پروژه کلاهبرداری و پانزی که در استان‌ها کمتر برخوردار فعالیت عجیب‌وغریبی داشته و سرمایه‌های سنگینی را جذب کرده، پروژه پانزی لاکسون است. این پروژه گرچه در استان‌ها دیگر هم فعالیت دارد، اما تمرکز ویژه این پروژه پانزی در شهرستان‌های مختلف استان ایلام است. با توجه به اهمیت اقدام این شرکت کلاهبرداری، در ادامه بیشتر به این شرکت پانزی خواهیم پرداخت.

خطر لاکسون برای ایلامی‌ها

گفته شد که تمرکز پروژه‌های پانزی عمدتا نقاط خاصی از کشور است. این تمرکز به‌طور خاص در استان‌هایی است که درصد بیکاری جوانان و حتی افراد میانسال در آنها بیشتر است. یکی از نمونه‌های عجیب این پروژه‌ها که به‌طور علنی پروژه پانزی خود را پشتیبانی می‌کند، پروژه لاکسون است. تمرکز این پروژه پانزی عمدتا در استان ایلام است.

بنا بر معرفی سایت منصوب به لاکسون (Laxsson)، این پروژه یک پلتفرم در زمینه سرمایه‌گذاری کریپتوکارنسی است که به‌تازگی در بین کاربران فارسی‌زبان محبوب شده است. علی‌رغم اینکه لاکسون خود را فعال در بیش از ۷۰ کشور منطقه و جهان معرفی می‌کند اما با بررسی اطلاعات کانال تلگرامی آن به نظر می‌رسد لاکسون بیشتر بر جذب کاربران ایرانی متمرکز است. علاوه‌بر وب‌سایت، یک برنامه به نام Laxsson نیز در گوگل‌پلی قابل دانلود است که به‌عنوان یک ربات تجاری معرفی شده است. این سایت ادعا می‌کند که از تکنولوژی‌های پیشرفته مانند پردازش ابری، هوش مصنوعی و یادگیری ماشینی برای ایجاد سود برای کاربران خود استفاده می‌کند و همچنین «ادعا» می‌کند در سال‌های اخیر روند رشد سریع ۷۵ درصد از کل حجم تراکنش‌های سالانه را حفظ کرده و به یک بازیگر شناخته‌شده در زمینه اقتصاد دیجیتال تبدیل شده است با این وجود درمورد این پروژه اطلاعات کافی و شفافی وجود ندارد. برای عضو شدن در این سایت باید متقاضی کد دعوت داشته باشد. پس از ثبت‌نام، یک ویدئوی معرفی وجود دارد که به نظر می‌آید قصد دارد کاربران را از مطالعه متن منصرف کند. ویدئو به‌شدت کند است و بیش از پنج دقیقه طول می‌کشد تا متن به‌وضوح قابل مشاهده شود. سایت ادعا می‌کند که با استفاده از آربیتراژ و سرمایه‌گذاری کمی، به کاربران سود می‌رساند اما تنها استراتژی‌ای که معرفی کرده است «خرید با قیمت پایین و فروش با قیمت بالا» است. این سایت همچنین ادعا می‌کند که ربات تجاری‌اش هیچ‌گاه ضرر نمی‌کند، ادعایی که بسیار نامعقول و بی‌پایه به نظر می‌رسد.

به محض ورود ۱۵ دلار پاداش بگیرید!

بررسی میدانی «فرهیختگان» از کانال تلگرامی لاکسون حاکی از آن است که این سایت سه راه برای سود کردن به شما معرفی خواهد کرد. ۱- سرمایه‌گذاری ۲- جذب زیرمجموعه ۳- انجام تعهد استخر مشارکت. حداقل سرمایه برای کسب سود در هرکدام از سه راه مذکور ۱۰۰ دلار است و به محض ورود در رویداد تشویقی کنونی ۱۵ دلار برای سرمایه‌گذار به حسابی که در لاکسون دارد واریز می‌شود. در روش اول گفته می‌شود به صورت حدودی روزی دو دلار سود سرمایه‌گذار خواهد بود، در روش دوم متقاضی روزانه ۱۵ درصد سود زیرمجموعه اول، پنج درصد سود زیرمجموعه دوم و سه درصد سود زیرمجموعه سوم را دریافت می‌کند (در واقع پانزی بودن سیستم در اینجا نمایان می‌شود.) سرمایه‌گذار با طی این مراحل به مرحله سوم که بیشترین سود در آن نهفته است می‌رسد. در این مرحله پولی که در حساب واریز شده و سود حاصل از آن بلوکه می‌شود و دیگر قابل برداشت نیست در عوض لاکسون وعده می‌دهد از پول بلوکه‌شده سود بیشتری را به سرمایه‌گذار بپردازد. متقاضی برای رسیدن به مرحله سوم لاکسون نیاز به تغییر وضعیت دارد. به محض ورود شخص در وضعیت vip0 قرار می‌گیرد و با شارژ ۱۰۰ دلار به vip1 تغییر وضعیت می‌دهد. (دو درصد نرخ کمیسیون سطح فعلی و پنج درصد هزینه برداشت سطح فعلی) در گام بعدی با شارژ ۳۰۰ دلار و عضو کردن دو زیرمجموعه مستقیم و سه زیرمجموعه غیرمستقیم وضعیت vip2 برای او ثبت می‌شود. (تنها ۲,۵ درصد نرخ کمیسیون سطح فعلی) بنابراین مدیران عموما با گذر از سطح سوم و جذب سرمایه بیشتر و عضو کردن افراد وضعیت سوم یعنی انجام تعهد استخر مشارکت را به متقاضی پیشنهاد می‌کنند تا با خیال راحت طمع ناشی از جذب آورده را در خود سیراب کنند.

از اسپانسری والیبال تا توزیع گوشت قربانی!

آیا می‌توان به لاکسون اعتماد کرد؟ این سوالی است که خبرنگار «فرهیختگان» از چند سرمایه‌گذار حاضر در گروه تلگرامی می‌پرسد و پاسخ آنها این است: «تا ریسک نشود سود خوبی هم به دست نمی‌آید، یک بار ریسک می‌کنید اما سود یک‌ساله بانکی را اینجا یک‌ماهه به دست می‌آورید.» همچنین سرمایه‌گذاران معتقدند با دعوت از افراد جدید درحال خلق ثروت برای کشور هستند! این درحالی است که میزان ریسک باید تابع الگوریتمی منطقی باشد تا تبدیل به قمار نشود، درست است که سود وعده داده‌شده از سایر صندوق‌ها بیشتر است اما سازوکار حاکم بر این جریان به‌گونه‌ای است که فرد سودکسب‌کرده در مرحله اول را هم مضاف بر مبلغ خود برای ارتقای سطح در حساب بلوکه می‌کند و درنهایت لاکسون برنده تمامی این اموال خواهد بود. بنابر وعده‌های لاکسون، سودهای رویایی قابل دستیابی است به‌گونه‌ای که هر ۱۰ هزار دلار در هر روز چهار هزار ۵۰۰ دلار سود می‌دهد اما تنها لاکسون مدعی این سود نیست و سال‌هاست که وعده‌های یک‌شبه پولدار شدن از جانب سایت‌های مختلف هربار با طرح جدیدی به گوش می‌رسد. همان سایت‌های مختلف و پیشنهادهای عجیب‌وغریبی که تمام سود و منفعت را از آن ما می‌دانند! در گذشته عموما جامعه هدف این دست شرکت‌ها افراد دارای سرمایه و قشر بالاتر از سطح متوسط بودند اما درحال حاضر لاکسون با دست گذاشتن بر جامعه محروم و فقیر و تظاهر به حمایت از آنها توانسته سود بیشتری را از آن خود کند. حضور در جلسات خیریه و پرداخت کمک معیشتی (گوشت و اقلام دیگر) به ایتام و نیازمندان کاری است که یکی از اعضای لاکسون در میان مردم ایلام انجام می‌دهد. این فرد با حضور در بین مردم اعتمادسازی جعلی می‌کند و سبب می‌شود هرآنچه که دارند را تبدیل به نقدینگی کرده و در حساب‌های لاکسون بلوکه کنند. گفتنی است هر مبلغی که از راه غیرقانونی عاید شخص شود و شخص با آن مبلغ اقلام یا وسیله‌ای را خریداری کند مصداق پولشویی است و لاکسون نه‌تنها از افراد کلاهبرداری می‌کند بلکه با پولشویی نیز اقلام به دست نیازمندان می‌رساند. دست‌اندرکاران این پروژه پانزی حتی در زمینه مسئولیت اجتماعی نیز فعالیت داشته و مدعی اسپانسری مسابقات والیبال زنان هستند.

به ۱۰ دلیل لاکسون دروغ می‌گوید

قبل از نام بردن از ۱۰ دلیل، در ابتدا لاکسون محل درآمد خود را معرفی می‌کند که به خودی خود محل ایراد است «پلتفرم لاکسون ۵۰ درصد از درآمد شما را به عنوان کمیسیون می‌گیرد به این معنی که منافع پلتفرم به شما گره خورده است. شما پول درآورید = پلتفرم پول درمی‌آورد و اگر شما پولی کسب نکنید پلتفرم نیز پولی ندارد بنابراین مجموعا هرچه پول بیشتری به دست آوریم شهرت پلتفرم بیشتر می‌شود و سود بهتری خواهد داشت. در درازمدت، پلتفرم فقط درآمد بیشتری خواهد داشت نه اینکه پول کمتری به دست آورد.»

۱- ناشناس بودن تیم اصلی پروژه: عدم شفافیت در معرفی تیم اجرایی و عدم وجود مجوزهای لازم از نهادهای مربوطه نشان‌دهنده عدم شفافیت و معتبر نبودن پروژه است. همچنین این پروژه در سایت لینکدین پروفایل شفافی ندارد.

۲- اطلاعات تماس متناقض و نام تجاری مشابه: این موارد نیز می‌توانند نشانه‌هایی از عدم شفافیت و معتبر نبودن پروژه باشند.

۳- وعده‌های سود قطعی: هیچ پروژه یا پلتفرم سرمایه‌گذاری معتبری نمی‌تواند سود قطعی را تضمین کند؛ چراکه بازارهای مالی به تبع خود نوسانات و عدم قطعیت دارند.

۴- تراکنش: سایت ادعا می‌کند که با انجام تراکنش، ۵۰ درصد از سود را به شما می‌دهد. این تراکنش‌ها روزانه سه بار قابل انجام هستند و بسته به سطح VIP شما، سود تضمینی بین ۱,۵ تا ۴,۵ درصد دریافت می‌کنید. پس اینجا باید به محدودیت تراکنش‌ها مشکوک شد! زیرا اگر ربات لاکسون همان‌طور که ادعا می‌کند هیچ‌گاه ضرر نمی‌کند، چرا تنها سه بار در روز می‌توان تراکنش انجام داد؟

۵- تمرکز بر پاداش ثبت‌نام و رفرال گیری: پس از ثبت‌نام، ۱۰ تا ۱۵ دلار (وابسته به رویدادی پاداشی‌ای که سایت تعریف می‌کند) جایزه دریافت می‌کنید که قابل برداشت نیست. همچنین، سیستم پاداش‌دهی برای دعوت از دیگران وجود دارد که شباهت‌هایی به شرکت‌های هرمی دارد.

۶- تمرکز بر جامعه و کامیونیتی فارسی‌زبان: براساس اطلاعات منتشرشده در کانال تلگرام و پشتیبانی از زبان فارسی، مشخص است که سایت تمرکز زیادی بر جذب کاربران فارسی‌زبان دارد و آن‌طور که می‌گوید دایره بین‌المللی ندارد.

۷- نبود اطلاعات در مورد محدودیت زمانی برداشت: اطلاعاتی درمورد مدت زمان یا شرایط برداشت وجود ندارد، که این نیز موجب تردید است.

۸- کیفیت پایین ترجمه، استفاده از زبان مبهم و اطلاعات متناقض: این موارد می‌توانند به‌عنوان تکنیک‌هایی برای گمراه کردن و فریب دادن کاربران مورد استفاده قرار گیرند.

۹- وجود توکن‌های ناموجود یا جعلی: این نیز یکی از روش‌های متداول کلاهبرداری در دنیای کریپتوکارنسی است.

۱۰- ادعاهای نادرست درمورد شراکت‌ها: ادعای همکاری با برندهای معتبر بدون ارائه مدرک یا شواهد نیز می‌تواند نشانه‌ای از کلاهبرداری باشد.

تاریخ برای طمعکاران همیشه تکرار می‌شود

واقعیت این است که شبکه‌های پانزی و هرمی هربار در اسمی متفاوت ظاهر می‌شود. علاوه‌بر هفت مورد که شرح داده شد، کوین‌پارک یک پروژه پانزی دیگری است که به‌تازگی برای جامعه کاربران ایرانی تبلیغات گسترده خود را آغاز کرده است. متاسفانه این پروژه پانزی هم داستان تکراری دارد: «۱۰۰ دلار بگذار تا ۲۰۰ دلار دریافت کنی» لوتوچی یا همان Lotto Chi نام مجموعه‌ای است که به‌تازگی فعالیت خود را شروع کرده و توانسته با تبلیغات تلویزیونی گسترده، خصوصا توسط شبکه‌های ترکیه‌ای، نام برند خود را به گوش مخاطبان برساند. لوتوچی در ابتدا به شما یک بلیت رایگان می‌دهد، اما احتمال برنده شدن با این بلیت بسیار کم است. این روش یک استراتژی بازاریابی است تا شما را به خرید بلیت‌های بیشتر ترغیب کند. یونایتد سولار دیگر پروژه کلاهبرداری است که جزء جدیدترین کلاهبرداری‌های به نام ارز دیجیتال در ایران است، ادعا می‌کند با اجاره پنل‌های خورشیدی به کاربران و تقسیم سود، کاربران را به سودهای نامتعارفی می‌رساند. همچنین در ادامه نقشه راه این پروژه مانند اکثر پروژه‌های سرمایه‌گذاری حساب تعدادی از کاربران را بعد از مدتی مسدود می‌کند و شرط آزادسازی آن را زیرمجموعه‌گیری بیان می‌کند. صرافی بلم این سایت به علت دعوت همگانی و زیرمجموعه‌گیری اکثر کانال‌های تلگرامی و همچنین دریافت مدارک ایرانی مثل تصویر کارت ملی در شرایط تحریم بین‌المللی که هیچ صرافی خارجی حق معامله با کاربر ایرانی ندارد؛ بسیار مشکوک است. ادعا شده این صرافی یکی صرافی آمریکایی است که اگر واقعیت داشته باشد هیچ صرافی آمریکایی حق معامله با ایرانی‌ها را ندارد. همچنین در قسمت نظرات سایت تاکنون بارها افراد مختلفی مساله بلاک شدن حساب بعد از شارژ را مطرح کرده‌اند که قابل‌توجه است. عمده محتوایی که درخصوص صرافی بلم وجود دارد توسط یک کانال تلگرامی درج شده و بارها اشتراک‌گذاری شده است. همچنین در سایت‌هایی که مخالف این صرافی صحبت کنند چند نفر (احتمالا لیدرهای تیم) با یک آی‌پی اقدام به درج کامنت‌های متعدد با اسم‌های مختلف و ایمیل‌های فیک کرده می‌کنند. گفتنی است بلم در سایت کوین‌مارکت‌کپ که معتبرترین مرجع ارزهای دیجیتال است ثبت نشده و هیچ اطلاعات تماسی هم در سایت بلم موجود نیست. تری اینوست (Treenvest) یک پروژه پانزی بسیار آماتور است که اخیرا سرمایه زیادی از کاربران ایرانی جذب کرده است. بقا و فعالیت این گروه منوط به زیرمجموعه‌گیری و جذب سرمایه افراد جدید است. سایت بسیار گنگ و نامفهوم است و توسط کانال‌های زرد تلگرامی تبلیغ و زیرمجموعه‌گیری می‌کند. بسیاری از مالباختگان این پروژه تا چند وقت پیش حرف از سودهای دقیق و بالا می‌زدند اما امروز کامنت‌های زیادی درخصوص قطع سودها و عدم امکان برداشت سرمایه قرار داده‌اند. پی کوین یا پوما کوین با آدرس سایت pcocrypto.com با شعار PCCoin Global یک پلتفرم برای آینده تامین مالی است که به بلاک چین جدید سهام قدرت می‌دهد اما نه مشخصات صاحبانش مشخص است و نه وایت پیپری از آن موجود است. در Scamadviser کلاهبردار شناخته می‌شود و حتی اطلاعات whois این سایت هم مخفی شده است. کاربران پی کوین با شدت زیادی نسبت به هر محتوایی در وب فارسی واکنش نشان می‌دهند و به صورت گروهی اقدام به تهدید و ناسزا می‌کنند.

دوشنبه ۳ مهر ۱۴۰۲
شماره ۳۹۶۵
WWW.FDN.IR
FARHIKHTEGANDAILY

مدیرمسئول:
محمدامین ایمانجانی
سردبیر:
مسعود فروغی
تلفن وفکس:
۶۲۹۹۹۴۹۵ (۰۲۱)
کدپستی:
۱۱۳۵۶۳۳۸۱۶
چاپ:
چاپخانه دانشگاه آزاد اسلامی
نشانی:
خیابان حافظ، پایین‌تر از جمهوری
روبه‌روی ساختمان بورس
ساختمان فرهیختگان، طبقه سوم